

Selvitys House of Laplandin yhteismarkkinointitoimenpiteiden siirtymisestä osaksi Lapin liittoa

KH 18.12.2023 § 364
4094/00.04.01/2023

Valmistelija kehitysjohtaja Sampo Kangastalo

Lapin liitto on lähettänyt Tornion kaupungille ja muille Lapin maakunnan kunnille kannanottopyynnön (1.12.2023) liittyen selvitykseen House of Laplandin yhteismarkkinointitoimenpiteiden siirtämisestä osaksi Lapin liittoa:

”House of Laplandin hallitus teki Lapin liitolle syksyllä aloitteen selvittää yhtiön tai sen toimintojen sijoittamista osaksi Lapin liittoa. Aloitteen johdosta Lapin liitto ja House of Lapland valmistelivat tiiviin taustamuistion vaihtoehtoista ja niiden vertailusta. Taustamuistio on tämän asiakohdan oheisaineistona.

House of Laplandin hallitus ja kuntajohtajakokous asettuivat yksimielisesti tukemaan selvityksessä kuvattua vaihtoehtoa 3, jossa House of Laplandin yhteismarkkinointitoimenpiteet siirrettäisiin osaksi Lapin liiton organisaatiota.

Lapin maakuntahallitus käsitteli selvitystä kokouksessaan 27.11.2023 ja päätti, että vaihtoehdon toteutettavuudesta pyydetään kaikilta Lapin kunnilta virallinen kannanotto.

Tällä saatteella Lapin liitto pyytää kunnan/kaupunginhallituksia käsittelemään liitteenä olevan selvityksen pohjalta vaihtoehtoa 3 Lapin yhteismarkkinoinnin järjestämisestä tulevaisuudessa ja esittämään kantansa mahdollisimman nopealla aikataululla.

Mikäli asia etenee vaihtoehdon 3 mukaisesti, sen valmistelu aloitetaan vuoden 2024 aikana ja siirto on mahdollinen aikaisintaan vuoden 2025 alusta. Tällä asialla ei siis ole vaikutusta House of Laplandin tai Lapin liiton kuntarahoitukseen vuodelle 2024.

Kannanotot pyydetään lähettämään Lapin liiton kirjaamoon osoitteeseen info@lapinliitto.fi viimeistään 31. joulukuuta 2023 mennessä.”

Kaupunginjohtaja on tämän asiakohdan osalta esteellinen ja hän on määrännyt tämän asiakohdan esittelijäksi kehitysjohtaja Sampo Kangastalon (HS § 138)

Esitys Tornion kaupungin kannanotoksi:

Tornion kaupunginhallitus on käsitellyt House of Laplandin perusrahoitusta vuodelle 2024 kokouksessaan 4.12.2023 § 345.

Kaupunginhallituksen päätöksen mukaisesti

- 1) Tornion kaupunki ei osallistu House of Laplandin perusrahoitukseen vuonna 2024
- 2) Tornion kaupunki ei osallistu toimenpiderahoitukseen vuonna 2024
- 3) Tornion kaupunki arvioi tilanteen uudelleen kun selvitys House of Laplandin siirtämisestä Lapin liiton yhteyteen on valmis.

Lapin liiton laatima selvitys on toimitettu Tornion kaupungille sähköpostitse 1.12.2023.

Selvityksessä on alustavasti tunnistettu vaihtoehtoisia malleja etenemiselle:

- 1) Jatketaan nykyisellä mallilla, jossa kunnat omistajina ja ohjaavat House of Laplandin toimintaa.
- 2) House of Lapland:n omistuspohjassa tehdään muutoksia, jonka johdosta Lapin liitosta tulee sen suurin omistaja (51 %) erikseen selvitettävällä tavalla.
- 3) House of Laplandin toiminta siirtyy osaksi Lapin liiton organisaatiota (kuntayhtymää) erikseen selvitettävällä tavalla ja tasolla ja yhtiön toiminta päätetään.
- 4) House of Laplandin toiminta päätetään, yhtiö ajetaan alas, eikä yhteistä Lappi-tason markkinointia jatkossa toteuteta.

House of Laplandin hallituksen pyynnön mukaisesti selvityksessä on lähtökohtaisesti arvioitu vaihtoehtojen 2 ja 3 näkökulmia.

Tornion kaupungin näkökulmasta Lapin maakunnan yhteistä markkinointi- ja viestintäyhteistyötä on pyritty rakentamaan eri muodoissaan jo usean vuoden ajan. Lapin maakunnan kunnilla ei ole ainakaan tähän mennessä ollut riittävän yhtenäistä ja pitkäjänteistä näkemystä yhtiön tulevaisuudesta eikä Lapin liiton 51 % omistajuus välttämättä ratkaisisi koettuja perushaasteita.

Nykyisellään House of Lapland -osakeyhtiön kustannusrakenne on edelleen varsin raskas suhteessa siitä tähän mennessä saatuihin koettuihin ja odotettavissa oleviin tuleviin hyötyihin nähden. Kuntien taloudellinen asema ja näkymät ovat viime kuukausina heikentyneet oleellisesti ja tämä aiheuttaa vääjäämättä toiminnallisia ja taloudellisia säästötoimenpiteitä lähes kaikilla kuntapalveluiden osa-alueilla.

Edellä mainittuun perustuen selvityksen vaihtoehdot 1-2 eivät ole Tornion kaupungin näkökulmasta perusteltuja jatkotoimintamalleja Lapin tulevaisuuden markkinointiyhteistyölle.

Tornion kaupunki kannattaa selvityksen jatkotoimenpiteissä mainittua vaihtoehtoa 3 eli seuraavassa vaiheessa selvitetään House of Laplandin toimintojen siirtäminen osaksi Lapin liiton organisaatiota. Tässä yhteydessä tulee selvittää, kuten Lapin liiton reunaehdoista ilmenee, tarkemmin Lapin liitolle mahdollisesti siirtyvän toiminnan sisältö, toimenpiteet ja niiden vaatima osaaminen ja resurssit. Lapin liiton perussopimus ja siinä mainitut tehtävät ovat varsin mahdollistavia jo nykyisellään, joten niihin tehtäviin lisäkirjauksiin sekä toiminnan ja rahoitusjaon muutoksiin mahdollisesti tehtävät muutokset tulee harkita tarkoin.

Keskeistä myös on, että House of Laplandin nykyisen laajuista toimintaa tuskin on mahdollista siirtää suoraan liiton alaisuuteen vaan kustannusrakennetta on pystyttävä keventämään taloudellisesti kestäväälle tasolle ja toimintaa suuntaamaan myös uudelleen sen mukaan, kun kunnilla on mahdollista rahoittaa toimintaa. Tornion kaupungin näkökulmasta kustannussäästöjä on mahdollista hakea Lapin tulevaisuuden markkinointiyhteistyöstä ja sen edellyttämästä

kehittämistoiminnasta samalla tavalla kuin kaupunki joutuu tekemään sitä myös omassa perustoiminnassaan kuntapalveluissa.

Selvityksen vaihtoehtoa 4 eli maakunnan tasoisen markkinointiyhteistyön lakkauttamista Tornion kaupunki ei pidä parhaana mahdollisena vaihtoehtona.

Lapin liiton vuoden 2024 talousarviossa Tornion kaupungin maksuosuus on 12,22 % koko liiton toiminnasta.

Esittelijä

Kehitysjohtaja Kangastalo Sampo

Päätösehdotus

Päätetään antaa Lapin liitolle yllä oleva kannanotto.

Päätös

Kaupunginjohtaja Jukka Kujala (House of Laplandin hallituksen jäsen) ja Antti Kaarlela (Lapin liiton hallituksen varajäsen) poistuivat esteellisinä asiasta käydyn keskustelun ja päätöksenteon ajaksi.

Hyväksyttiin.
